
Αγιορειτική Τέχνη:
Εικόνες, Υφάσματα,
Μικροτεχνία-Γλυπτική
και Τρισδιάστατη
Ψηφιοποίηση Έργων
Τέχνης

---

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) του **Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α.)** σας καλωσορίζει στο Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης και συγκεκριμένα στο πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης με τίτλο **«Αγιορειτική Τέχνη: Εικόνες, Υφάσματα, Μικροτεχνία-Γλυπτική και Τρισδιάστατη Ψηφιοποίηση Έργων Τέχνης»**.

Η ανάγκη συνεχούς επιμόρφωσης και πιστοποίησης επαγγελματικών δεξιοτήτων οδήγησε το **Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (E-Learning)** του Ε.Κ.Π.Α. στο σχεδιασμό των πρωτοποριακών αυτών Προγραμμάτων Επαγγελματικής Επιμόρφωσης και Κατάρτισης, με γνώμονα τη **διασύνδεση της θεωρητικής με την πρακτική γνώση**, αναπτύσσοντας κυρίως, την εφαρμοσμένη διάσταση των επιστημών στα αντίστοιχα επαγγελματικά πεδία.

Στη συνέχεια, σας παρουσιάζουμε αναλυτικά το πρόγραμμα σπουδών για το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης: **«Αγιορειτική Τέχνη: Εικόνες, Υφάσματα, Μικροτεχνία-Γλυπτική και Τρισδιάστατη Ψηφιοποίηση Έργων Τέχνης»**, τις προϋποθέσεις συμμετοχής σας σε αυτό, καθώς και όλες τις λεπτομέρειες που πιστεύουμε ότι είναι χρήσιμες, για να έχετε μια ολοκληρωμένη εικόνα του προγράμματος.

2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Σκοπός του προγράμματος είναι η γνωριμία των συμμετεχόντων με το Άγιο Όρος και την τέχνη του. Οι θησαυροί του Αγίου Όρους ήταν πάντα για τους μελετητές, τους πιστούς ή τους ενδιαφερόμενους ένας κόσμος ιδιαίτερος και άγνωστος. Στο πλαίσιο αυτό, θα παρουσιαστούν συγκεκριμένες ομάδες φορητών έργων τέχνης, όπως είναι οι φορητές εικόνες, τα υφάσματα και η μικροτεχνία-γλυπτική του Αγίου Όρους όπου βρίσκονται σε μεγάλο αριθμό στα αγιορείτικά σκευοφυλάκια. Κατά την διάρκεια του προγράμματος επιπροσθέτως θα παρουσιαστούν αδημοσίευτα έργα από το Περιβόλι της Παναγίας. Μέσα από το πρόγραμμα οι εκπαιδευόμενοι/ες θα γνωρίσουν την ιστορία του Αγίου Όρους και τα κειμήλιά του και θα εξοικειωθούν με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των έργων τέχνης των διαφόρων κατηγοριών που απαντούν στα αθωνικά σκευοφυλάκια και ναούς. Επίσης, στο συγκεκριμένο πρόγραμμα θα αναλυθεί η συνεισφορά και οι εφαρμογές της τρισδιάστατης ψηφιοποίησης και η σημασία τους στη διατήρηση των θρησκευτικών και των πολιτισμικών κειμήλιων, ενθαρρύνοντας με τον τρόπο αυτό την εκτίμηση για τη διασταύρωση της τεχνολογίας και της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς. Τέλος, οι

εκπαιδευόμενοι/ες θα έρθουν σε επαφή με δημοσιευμένα και αδημοσίευτα έργα της βυζαντινής και μεταβυζαντινής περιόδου.

3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΟΥ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΟΙ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ - ΤΡΟΠΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

Αίτηση συμμετοχής μπορούν να υποβάλλουν:

- ▶ **απόφοιτοι Πανεπιστημίου/ΤΕΙ της ημεδαπής και της αλλοδαπής**
- ▶ **απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης**

Ειδικότερα το πρόγραμμα απευθύνεται σε απόφοιτους σχολών αρχαιολογίας, ιστορίας της τέχνης, θεολογίας, συντήρησης έργων τέχνης, βιβλιοθηκονομίας, αρχειονομίας, μουσειολογίας, καλλιτεχνικών και γραφικών σχολών, σε επαγγελματίες πολιτιστικών φορέων και βιβλιοθηκών και σε όσους ενδιαφέρονται να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους σε μία ευρύτατης κλίμακας θεματική που αφορά τον Αγιορειτικό Πολιτισμό.

Η αίτηση συμμετοχής υποβάλλεται ηλεκτρονικά, μέσω της ιστοσελίδας:

<https://elearningekpa.gr/>

4. ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ

Τα προαπαιτούμενα για την παρακολούθηση του Προγράμματος από τους εκπαιδευόμενους είναι:

- ▶ Πρόσβαση στο Διαδίκτυο
- ▶ Κατοχή προσωπικού e-mail
- ▶ Βασικές γνώσεις χειρισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών

5. ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η διδασκαλία στα προγράμματα εξ αποστάσεως επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ διεξάγεται μέσω του διαδικτύου, προσφέροντας στον εκπαιδευόμενο «*αυτονομία*», δηλαδή δυνατότητα μελέτης ανεξαρτήτως περιοριστικών παραγόντων, όπως η υποχρέωση της φυσικής του παρουσίας σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο.

Το εκπαιδευτικό υλικό του προγράμματος διατίθεται σταδιακά, ανά διδακτική ενότητα, μέσω ειδικά διαμορφωμένων ηλεκτρονικών τάξεων. Κατά την εξέλιξη κάθε θεματικής ενότητας αναρτώνται σε σχετικό link οι απαραίτητες για την ομαλή διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ανακοινώσεις.

Ο εκπαιδευόμενος, αφού ολοκληρώσει τη μελέτη της εκάστοτε διδακτικής ενότητας, καλείται να υποβάλει ηλεκτρονικά, το αντίστοιχο τεστ αξιολόγησης. Τα τεστ μπορεί να περιλαμβάνουν ερωτήσεις αντιστοίχισης ορθών απαντήσεων, πολλαπλής επιλογής, αληθούς/ψευδούς δήλωσης, ή upload, όπου ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να διατυπώσει και να επισυνάψει την απάντησή του. Η θεματική ενότητα μπορεί να συνοδεύεται από τελική εργασία, η οποία διατίθεται κατά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας (εφόσον το απαιτεί η φύση της θεματικής ενότητας) και αφορά το σύνολο της διδακτέας ύλης.

Παράλληλα, παρέχεται **πλήρης εκπαιδευτική υποστήριξη** δεδομένου ότι ο εκπαιδευόμενος μπορεί να απευθύνεται ηλεκτρονικά (για το διάστημα που διαρκεί το εκάστοτε μάθημα) στον ορισμένο εκπαιδευτή του, μέσω ενσωματωμένου στην πλατφόρμα ηλεκτρονικού συστήματος επικοινωνίας, για την άμεση επίλυση αποριών σχετιζόμενων με τις θεματικές ενότητες και τις ασκήσεις αξιολόγησης ή την τελική εργασία.

6. ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ

Σε κάθε διδακτική ενότητα ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να επιλύει και να υποβάλλει ηλεκτρονικά το αντίστοιχο τεστ, τηρώντας το χρονοδιάγραμμα που έχει δοθεί από τον εκπαιδευτή του. Η κλίμακα βαθμολογίας κυμαίνεται από 0 έως 100%. Συνολικά, η βαθμολογία κάθε θεματικής ενότητας προκύπτει κατά το 60% από τις ασκήσεις αξιολόγησης και κατά το υπόλοιπο 40% από την τελική εργασία, η οποία εκπονείται στο τέλος του συγκεκριμένου μαθήματος και εφόσον το απαιτεί η φύση αυτού.

Η χορήγηση του **Πιστοποιητικού Επιμόρφωσης** πραγματοποιείται, όταν ο εκπαιδευόμενος λάβει σε όλα τα μαθήματα βαθμό μεγαλύτερο ή ίσο του 50%. Σε περίπτωση που η συνολική βαθμολογία ενός ή περισσότερων μαθημάτων δεν ξεπερνά το 50%, ο εκπαιδευόμενος έχει τη δυνατότητα επανεξέτασης των μαθημάτων αυτών μετά την ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας του προγράμματος. Η βαθμολογία που θα συγκεντρώσει κατά τη διαδικασία επανεξέτασής του είναι και η οριστική για τα εν λόγω μαθήματα, με την προϋπόθεση ότι ξεπερνά εκείνη που συγκέντρωσε κατά την κανονική διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Σε διαφορετική περίπτωση διατηρείται η αρχική βαθμολογία.

7. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ

Πέρα από την **επιτυχή ολοκλήρωση** του προγράμματος για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού απαιτούνται τα εξής:

► **Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης**

Η διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης Εκπαιδευόμενου στοχεύει στη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχομένων εκπαιδευτικών υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, εξουσιοδοτημένο στέλεχος του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ, επικοινωνεί τηλεφωνικώς με ένα τυχαίο δείγμα εκπαιδευόμενων, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν συμμετείχαν στις εκπαιδευτικές διαδικασίες του προγράμματος, εάν αντιμετώπισαν προβλήματα σε σχέση με το εκπαιδευτικό υλικό, την επικοινωνία με τον ορισμένο εκπαιδευτή τους, καθώς και με τη γενικότερη μαθησιακή διαδικασία. Η τηλεφωνική επικοινωνία διεξάγεται με την ολοκλήρωση του εκάστοτε προγράμματος, ενώ η μέση χρονική διάρκειά της συγκεκριμένης διαδικασίας είναι περίπου 2-3 λεπτά.

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης, εφόσον κληθεί, ή μη ταυτοποίησής του κατά τη διεξαγωγή της, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων**

Ο δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων διασφαλίζει την εγκυρότητα των στοιχείων που έχει δηλώσει ο εκπαιδευόμενος στην αίτηση συμμετοχής του στο Πρόγραμμα και βάσει των οποίων έχει αξιολογηθεί και εγκριθεί η αίτηση συμμετοχής του σε αυτό.

Κατά τη διάρκεια ή μετά το πέρας του προγράμματος, πραγματοποιείται δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων από τη Γραμματεία. Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να είναι σε θέση να προσκομίσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά τα οποία πιστοποιούν τα στοιχεία που έχει δηλώσει στην αίτηση συμμετοχής (Αντίγραφο Πτυχίου, Αντίγραφο Απολυτήριου Λυκείου, Βεβαίωση Εργασιακής Εμπειρίας, Γνώση Ξένων Γλωσσών κ.τ.λ.).

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων, εφόσον κληθεί, ή μη ύπαρξης των δικαιολογητικών αυτών, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Αποπληρωμή του συνόλου των διδάκτρων**

Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να μην έχει οικονομικής φύσεως εκκρεμότητες. Σε περίπτωση που υπάρχουν τέτοιες, το πιστοποιητικό σπουδών διατηρείται στο αρχείο της Γραμματείας, μέχρι την ενημέρωση της για τη διευθέτηση της εκκρεμότητας.

Αναλυτική περιγραφή των παραπάνω υπάρχει στον Κανονισμό Σπουδών:

<https://elearningekpa.gr/regulation>

8. ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Οι συγγραφείς του εκπαιδευτικού υλικού είναι μέλη ΔΕΠ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών ή και ειδικοί εμπειρογνώμονες με ιδιαίτερη συγγραφική καταξίωση, οι οποίοι κατέχουν πολύ βασικό ρόλο στην υλοποίηση του προγράμματος.

9. ΠΩΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΕΤΑΙ Η ΥΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης περιλαμβάνει **4 Θεματικές ενότητες (μαθήματα)**.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Μάθημα - Εισαγωγή στην Μοναστική Αρχιτεκτονική και Τέχνη

Διδακτική Ενότητα 1: Μοναστική Αρχιτεκτονική

Διδακτική Ενότητα 2: Αγιορειτική Τέχνη

Διδακτική Ενότητα 3: Τρισδιάστατη Ψηφιοποίηση Θρησκευτικών Κειμηλίων. Βασικές Αρχές - Προσεγγίσεις - Ιδιομορφίες και Προκλήσεις της Ψηφιακής Αποτύπωσης - Τεκμηριώσης

Μάθημα - Φορητές Εικόνες

Διδακτική Ενότητα 1: Εισαγωγή στις Φορητές Εικόνες του Αγίου Όρους

Διδακτική Ενότητα 2: Οι Βυζαντινές Εικόνες του Αγίου Όρους

Διδακτική Ενότητα 3: Οι Μεταβυζαντινές Εικόνες του Αγίου Όρους

Διδακτική Ενότητα 4: Οι Συλλογές Εικόνων των Μονών

Διδακτική Ενότητα 5: Τρισδιάστατη Ψηφιοποίηση Φορητών Εικόνων. Μεθοδολογικές Προσεγγίσεις Βάσει Υλικών και Περιεχομένων

Μάθημα - Υφάσματα

Διδακτική Ενότητα 1: Εισαγωγή στα Υφάσματα και Ενδύματα του Αγίου Όρους: Κεντητική και Υφαντική

Διδακτική Ενότητα 2: Λειτουργικά Υφάσματα

Διδακτική Ενότητα 3: Λειτουργικά Ενδύματα

Διδακτική Ενότητα 4: Διατήρηση και διαχείριση αγιορείτικών υφασμάτων: μελέτες περιπτώσεων

Διδακτική Ενότητα 5: Τρισδιάστατη Ψηφιοποίηση Υφασμάτων και Ενδυμάτων. Μεθοδολογικές Προσεγγίσεις Βάσει Υλικών και Περιεχομένων

Μάθημα - Μικροτεχνία και Γλυπτική

Διδακτική Ενότητα 1: Εισαγωγή στη Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή Μικροτεχνία του Αγίου Όρους

Διδακτική Ενότητα 2: Η Συμβολή των Έργων Μικροτεχνίας της Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Περιόδου στη Γνώση της Ιστορίας του Αγίου Όρους

Διδακτική Ενότητα 3: Η Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή Γλυπτική του Αγίου Όρους

Διδακτική Ενότητα 4: Η Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή Ξυλογλυπτική του Αγίου Όρους

Διδακτική Ενότητα 5: Τρισδιάστατη Ψηφιοποίηση Έργων Γλυπτικής και Ξυλογλυπτικής. Μεθοδολογικές Προσεγγίσεις Βάσει Υλικών και Περιεχομένων